

Fra: Raftostiftelsen

Merk: Offentliggjøres tirsdag 20. september, kl. 10.00

Pressemelding

Raftoprisen 1994 er tildelt

Leyla Zana

Begrunnelse: Leyla Zana representerer den demokratiske vei til løsning på konflikten mellom kurderne og tyrkiske myndigheter. Hun ble i 1991 valgt inn i den tyrkiske nasjonalforsamlingen som representant for det kurdiske partiet HEP. Sammen med fem andre kurdiske parlamentsmedlemmer er hun fratatt sin immunitet og arrestert, anklaget for separatisme. Myndighetene har lagt ned påstand om dødsstraff. Leyla Zana er bla. anklaget for å ha tilkjennegitt seg som kurder under en reise i USA, og for å ha diskutert kurderproblematikken på tysk fjernsyn. Hun er dessuten beskyldt for å ha kledd seg i kurdiske farger, samt avlagt troskapseden på kurdisk under åpningen av parlamentetsesjonen. Dette er, i tyrkiske myndigheters øyne, å fremme kurdisk separatisme.

En ung kvinne på 34 år, med to mindreårige barn, er slik blitt et fremstående symbol for det kurdiske folk. Sammen med sin mann, Mehdi Zana, som er fengslet for uttalelser under en tale i Europaparlamentet, fremstår Leyla Zana som en ytterst modig representant for sitt folks rettferdige kamp for åndelig og kulturell frihet. Raftostiftelsen ønsker å bringe hennes innsats frem i lyset. Men hennes arbeide må skilles fra den voldelige kampen for et selvstendig Kurdistan. Leyla Zana kan ikke knyttes til de voldelige metoder som benyttes av den kurdiske geriljabevegelsen PKK, slik tyrkiske myndigheter påstår.

Bakgrunn: Kurderne er en folkegruppe som holder til i fjellområdene i det østlige Tyrkia, Iran, Irak, Syria og Armenia. Antallet er i dag estimert til å være mellom 15 og 25 millioner, av dem bor mellom åtte og 15 millioner i Tyrkia. Det har siden slutten av forrige århundre pågått en kamp for en selvstendig kurdisk stat. Resultatet har vært en hardhendt undertrykkelse av det kurdiske folk. Dette gjelder såvel for Tyrkia, Iran som Irak. Saddam Husseins nådeløse krigføring mot irakske kurdere husker vel alle.

Det foregår i dag omfattende brudd på menneskerettighetene i Tyrkia. Amnesty International fremhever bla. at minst 24 mennesker mistet livet som følge av tortur i 1993. Minst 26 mennesker ble dessuten meldt forsvunnet mens de ble holdt i bevaring av sikkerhetsstyrkene. Det må også tillegges at selv om Tyrkia lot dødsstraffen være ubrukt mellom 1984 og 1993, mistenkes politi og sikkerhetsstyrker for jevnlig å utføre utenomrettslige henrettelser.

Kurderne kan, tross århundrer med forfølgelse, vise til en rik kulturell tradisjon. Men kampen for å bevare denne tradisjonen er hard. Det kurdiske språket er forbudt i tyrkiske skoler. De kurdiske fargene, rødt, gult og grønt, er for tyrkiske myndigheter så betent at de enkelte steder har byttet ut grønt med blått i trafikklysene.

Det norske engasjementet for kurderne innbefatter en egen kurdergruppe på Stortinget, under ledelse av Anita Apelthun Sæle. To norske stortingsrepresentanter var dessuten nede for å overvåke rettssaken mot de seks arresterte parlamentsmedlemmene. Det er et aktivt kurdisk eksilmiljø i Skandinavia.

Raftoprisen vil bli delt ut på Den Nationale Scene, fredag den 4. november.

For nærmere opplysninger kan du kontakte Studentenes Støttegruppe for Raftostiftelsen:

Telefon: 5595 3862

Telefax: 5595 3762